

Plenum

Torsdag 20.10.2016 kl. 15.59—19.16

5. Lagmotion med förslag till lag om ändring av 7 kap. 17 a § i konsumentskyddslagen

Lagmotion LM 51/2016 rd Jari Myllykoski vänst m.fl.

Remissdebatt

Förste vice talman Mauri Pekkarinen: Ärende 5 på dagordningen presenteras för remissdebatt. Talmanskonferensen föreslår att ärendet remitteras till ekonomiutskottet. I avslutning till detta ärende tillåts även debatt om ärende 6—12 på dagordningen.

Debatt

17.51 **Jari Myllykoski vas** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Keskustelussa on lakialoite kuluttajansuojalain 7 luvun 17 a §:n muuttamisesta eli näin tuttavallisesti sanottuna pikavippien korkokaton vuodon tukkiminen. Kun eduskunnassa vahvistettiin lainsäädäntö hallituksen esityksestä — ja kansanedustajista erityisesti Lenita Toivakka oli aktiivinen — silloin säädettiin pikavipeille 50 prosentin korkokatto. Sen tarkoituksena oli hillitä pikavippiyritysten röyhkeässä hyötymistarkoituksessa perimiä ylisuuria korkoja, jotka lähes poikkeuksetta olivat sadasta neljään viiteen sataan prosenttiin. Mutta ei piankaan kun kekseliäät yrittäjät tulivat kuluttajien rahapussille siinä muodossa, että tätä 2 000 euron rajaa ruvettiin kiertämään niin, että säädetty laki ei ulottunutkaan enää siihen. Eli pikavippiyritykset antoivat lainanottajalle 2 000 euron limiitin, ja siitä huolimatta että henkilö käytti tästä 2 000:sta vaikkapa 300 euron osuuden, kun tämä limiitti oli myönnetty 2 000 euroon, tapahtui niin, että tämä lainsäädännöllä voimaan saatettu korkokatto ei enää toiminutkaan.

Niin sanotut pikaluotot tai pikavipit eli esimerkiksi internetissä ja tekstiviestillä haettavat vakuudettomat kulutusluotot aiheuttavat maksuhäiriömerkintöjä ja talousvaikeuksia yhä kasvavalle joukolle suomalaisia. Kesäkuun lopussa 2016 maksuhäiriöitä oli 372 800, eli 8,4 prosentilla suomalaisesta aikuisväestöstä. Hirvittävä määrä. Maksuhäiriömerkintä vaikeuttaa olennaisesti ihmisen arkielämää ja saattaa estää esimerkiksi vuokra-asunnon saamisen. Maksuhäiriömerkinnät muodostavat merkittävän sosiaalisen ongelman, johon on haettava ratkaisuja paitsi kehittämällä sosiaalista luototusta myös rajoittamalla pikalainojen kustannuksia.

On huomionarvoista, että Kilpailu- ja kuluttajavirasto on reagoinut tähän erittäin voimallisesti, ja siellä ollaankin valmiita vielä pidemmälle meneviin toimenpiteisiin kuin nyt näiden jokaisesta eduskuntaryhmästä ensimmäisenä allekirjoittaneena toimivien kansanedustajien aloitteiden mukaiseen ulottamiseen niin, että tämä luottolimiitti ei voi luoda 50 prosentin korkokaton ylittämistä. Kuitenkin tämän 136 kansanedustajan ja, heidän kauttaan jos lasketaan, 866 230 suomalaisen välillisesti kansanedustajien kautta allekirjoittaman lakialoitteen henki tulee selväksi: Suomessa ei haluta hyötymistarkoituksessa olevaa häi-

Punkt i protokollet PR 104/2016 rd

käilemätöntä rikastumista suoda. Lakialoite on siis yli puoluerajojen erittäin merkittävä, ja toivotaan, että tälle lakialoitteelle löytyy se säällinen kohtelu, että tästä tämä laki käsitellään, vaikkapa nyt yhtä hyvällä pieteetillä kuin kansalaisaloite, johon riittää 50 000 nimeä.

Arvoisa herra puhemies! Toivotaan, että eduskunnassa todellakin on tahtotila, jotta voimme tämän röyhkeän ja hyötymistarkoituksessa olevan lainkiertämisen lopettaa.

17.56 Kimmo Kivelä ps: Puhemies! Viime vaalikaudella eduskunta halusi reagoida pikavippibisneksen ympärillä olevaan lainsäädäntöön haluten tarkistaa sitä, sillä todellakin pikavippibisneksen ympärillä käytiin ja käydään härskiä bisnestä. Pahimpia valuvikoja saatiin korjattua, mutta liukkaat bisnesmiehet ovat kuitenkin varsin kekseliäitä ja ovat hoksanneet porsaanreiät. Tällä yhteisaloitteella, aloiteryppäällä, haluamme korjata tämän valuvian, ja tämä aloiterypäs, jossa on todellakin 136 kansanedustajaa takana, on hieno osoitus yhteistyöstä, jota tässä talossa soisi tapahtuvan enemmän.

Edustaja Myllykoski puhui 866 000 äänestäjästä. Se on todellakin luku, joka on allekirjoittaneitten takana, mutta on ajateltava, että yksi kansanedustajan paikka on noin 10 000 ääntä. Että voidaan puhua 1,5 miljoonasta kansalaisesta, joiden edustavuus edustajien kautta on tämän aloitteen takana. Olen myös sitä mieltä, samaa mieltä kuin edustaja Myllykoski, että tämä aloite ansaitsee arvoisensa kohtelun, käsittelyn tässä talossa juuri verraten... — Jatkan täältä puhujapöytästä. (Puhuja siirtyi puhujakorokkeelle)

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Oikein hyvä ratkaisu.

Puhemies! Niin, todellakin ansaitsee asianmukaisen kohtelun. En minäkään halua yhtään vähätellä kansalaisaloiteinstituutiota, se on hieno asia ja osoitus kansalaisyhteiskunnan kansalaisdemokratian laaja-alaisuudesta, mutta todellakin 1,5 miljoonaa on enemmän kuin 50 000. Näin ollen tämä aloite ansaitsee asianmukaisen kohtelun. Tällä todellakin pyritään tukkimaan porsaanreikiä.

Herra puhemies! Legendaarisesta Veikko Vennamosta kulki joskus muinoin kasku, että "Veikko Vennamo uhkaa viedä meiltä joulukinkut, kun hän poliittisessa puheessaan on luvannut tukkia kaikki porsaanreiät", kun hän sanoi "rosvot kiinni". Valitettavan monessa kodissa ollaan kyllä siinä tilanteessa tulevanakin jouluna, että jotta joulupöytään saataisiin jotakin herkkuja, niin kodeissa, joissa ollaan taloudellisesti tiukoilla jostakin syystä, joudutaankin turvautumaan pikavippeihin ja kiskurikorkoihin.

Tällä aloitteella haluamme osaltamme olla edesauttamassa sitä, että tällaisesta päästäisiin eroon ja joulupöydän kinkut ja muut herkut saataisiin aivan säällisesti, rehellisellä tavalla tulleeella rahalla, joka on sitten omalla työllä tai sitten tilapäisesti muualta lainattua mutta kuitenkin rehelliseltä pohjalta hommattua rahaa.

18.01 Sinuhe Wallinheimo kok: Arvoisa herra puhemies! Näillä lakialoiteilla on yhteensä yli 130 allekirjoittajaa, ja hyvä niin. Tilastotiedot niin maksuhäiriömerkintöjen kuin ulosotonkin asiakkaista ovat karua luettavaa. Syyskuun lopussa Suomen Asiakastieto Oy:n maksuhäiriörekisterissä oli jo 374 200 henkilöä. Ulosotossa puolestaan asiakkaana on ollut joka kymmenes suomalainen. Yksi tekijä rumien lukujen takana ovat nämä limiittiluottot, joissa on hyödynnetty viime vaalikaudella pikavippilainsäädäntöön jääneitä porsaanreikiä. Monelle kuluttajalle näiden limiittiluottojen poskettomat korot ovat tulleet yllätyksenä. Viranomaisille toisenlainen yllätys on ollut se, että näitä luottoja on myönnetty myös

Punkt i protokollet PR 104/2016 rd

tahoille, joilla on ollut jo voimassa maksuhäiriömerkintöjä. On siis aika ja velvollisuus laittaa tämä toiminta nyt kuriin, ja siinä nämä lakialoitteet toimivat toivottavasti hallituksen kirittäjinä.

Olen kuitenkin sitä mieltä, että isommassa perspektiivissä tämä ei riitä. Jotta suomalaisen ylivelkaantuminen saataisiin kuriin, tarvittaisiin isompi ohjelma, jossa puututtaisiin ylivelkaantumisen juurisyihin. Maksuhäiriöiden asiantuntijoiden mukaan kahdella kokonaisuudella päästäisiin jo pitkälle, eli koulutuksella ja positiivisen luottotiedon hyödyntämisellä. En usko, että kovinkaan moni ylivelkaantuneista on alun perin halunnut velkavankeuteen tahallaan vaan matka pohjalle on alkanut usein salakavalasti. Se käy myös ilmi siitä, jos katsotaan ylivelkaantumisen tulositonnaisuutta. Vaikeasti maksuhäiriöisiä löytyy kaikista tuloryhmistä, kymppitonni palkkaa saavista tulonsiirroilla eläviin saakka. Syy on meidän nykyaikaisessa tavassa kuluttaa. Ihmiset voivat ottaa mobiilisti kulutusluottoja, maksaa osamaksuilla vaikkapa kännykkää, autoa, huonekaluja ynnä muuta sekä olla sidottuja moniin kuukausikohtaisiin sopimuksiin laajakaistasta ja niin edelleen. Me teemme tämän kaiken, mutta kuinka moni esimerkiksi meistä voi sanoa heti, kuinka paljon yli tai ali kuukausitulojemme me kokonaisuutena kulutamme? Siksi me tarvitsemme koulutusta oman taloudenpidon ymmärtämiseksi. Luonnollisin paikka tälle on koulu, mutta myös aikuisille näitä palveluita pitäisi olla tarjolla.

Toinen konkreettisempi väline velkaantumisen kriisiytymisen estämiseksi on positiivisen luottotiedon hyödyntäminen. Olen tässä talossa jo viisi vuotta paasannut siitä, kuinka muissa maissa positiivinen luottotieto on osoittanut hyödyllisyytensä. Esimerkiksi Ruotsissa, jossa positiivista luottotietoa on hyödynnetty jo yli 20 vuotta, ylivelkaantumisvaarassa olevat tunnistetaan varmemmin ja varhaisemmassa vaiheessa kuin Suomessa, mikä helpottaa esimerkiksi viranomaisten toimintaa. Samalla velkamäärät pysyvät meitä pienempinä, minkä johdosta näiden ihmisten asioiden kuntoon laittaminen on meitä huomattavasti helpompaa. Asiantuntijoiden mukaan positiivisen luottotiedon hyödyntäminen olisi meilläkin kohtuullisen helppoa. Eri asia on, löytyykö sen taakse poliittista tahtoa. Ylivelkaantuneiden puolesta se olisi toivottavaa.

18.04 Joakim Strand r: Arvoisa puhemies! Värderade talman! Kuten nyt käsiteltävästä hyvästä aloitteesta — kiitos aktiivisuudesta, edustaja Myllykoski ja muut — käy ilmi, oli tämän vuoden kesäkuun lopussa maksuhäiriöitä jo lähes 400 000 henkilöllä eli yli 8 prosentilla Suomen aikuisväestöstä. Maksuhäiriömerkintä vaikeuttaa tietenkin olennaisesti ihmisen arkielämää ja saattaa estää esimerkiksi vuokra-asunnon saamisen puhumattakaan asuntolainasta.

Suomessa on puhuttu paljon, aivan aiheesta, erityisesti mikro- ja pienyrittäjyyden tukemisesta ja luottamuksen kasvattamisesta suomalaiseen toimintaympäristöön. Pyrkimyksenä on näin tietenkin lisätä yritysten mahdollisuuksia ottaa riskejä, investoida, työllistää sekä viedä tavaroita ja palveluita ulkomaille. Tavoitteet ovat Suomen kannalta äärimmäisen tärkeitä. Näitä yrittäjyyttä edistäviä ajatuksia tulisi edistää myös vähentämällä epäonnistumisesta aiheutuvaa leimautumista ja rohkaisemalla myös esimerkiksi konkurssin tehneitä yrittäjiä aloittamaan uudelleen.

Nykyisellään niin konkurssin aiheuttamat kuin muutkin maksuhäiriömerkinnät säilyvät rekistereissämme pitkään, eivätkä ne kannusta uuteen yrittäjyyteen. Yhä edelleen on nähtävissä seurauksia 1990-luvun alun lamasta, jonka myötä velkavankeuteen jääneiden, maksuhäiriömerkinnöin varustettujen, monesti erittäin innovatiivisten ja yrittäjähenkisten

Punkt i protokollet PR 104/2016 rd

tahojen halukkuutta uuteen yrittäjyyteen värittää pelko. Olisikin tärkeää, että voisimme muuttaa maamme ilmapiiriä siihen suuntaan, että taloudellisista vaikeuksista voisi oppia sen sijaan, että ne jättävät kohtuuttoman pitkän, vuosikausia säilyvän negatiivisen merkinnän kansallisiin rekistereihimme. Mielestäni on kohtuutonta, että nuoren ihmisen maksamattomasta puhelinlaskusta tai pikavipistä johtuva merkintä jää vuosiksi rekistereihin roikumaan, vaikka velka myöhemmin olisikin korkoineen maksettu. Itse olin opiskeluaajan töissä erään pankin lakiosastolla, ja oli todella surullista nähdä, kuinka pienestä vahingosta yhteiskunnalle kallis ja yksilölle kohtalokas kierre usein alkoi.

Eli pikaluottojen korkokattosäännöksen muuttaminen on hyvä asia, ja myös laajemmin olen sitä mieltä, että merkinnät eri veloista tulisi poistaa heti, kun velka on maksettu.

Det är totalt oskäligt att människor blir hängande kvar i register för betalningsstörningar trots att själva skulden är betald. Jag understöder alltså varmt att det här kryphålet täpps till och att det blir ett tak på räntan på det sätt som här föreslås.

18.07 Krista Mikkonen vihr: Arvoisa puhemies! Tämä ryhmien yhteinen lakialoite kulltajansuojalain muuttamiseksi on kyllä erittäin tervetullut. Pikavipit ovat olleet jo pitkään ongelma, ja ne saattavat ihmisiä todella ongelmallisiin tilanteisiin. On hyvä, että nyt lainsäädäntöön jääneet porsaanreiät halutaan tällä tukkia.

Me tiedämme, että jo joka 12. aikuisikäinen, siis joka 12. aikuisikäinen, on saanut maksuhäiriömerkinnän näiden pikavippien vuoksi, ja erityisesti tämä on suuri ongelma nuorille. Nuoret ovat juuri se ryhmä, joka pikavippejä ahkerasti ottaa ja joutuu ehkä sitten vähän salakavalasti siihen kierteeseen, mikä aiheuttaa näitä maksuhäiriömerkintöjä, jotka tulevat sitten myöhemmin vastaan monessa kohtaa. Esimerkiksi vuokrasopimusta tehtäessä tai ottaessa liikennevakuutusta tai hankkiessa pankkien verkkotunnuksia voi tulla esteeksi se, että on näitä maksuhäiriömerkintöjä, eikä näitä tavallaan normaalielämään kuuluvia asioita voi sen takia hoitaa. Myös eläkeläiset ovat kasvava ryhmä, joka kärsii näistä pikavipeistä ja joutuu aika pahoihin kierteisiin siitä, ainakin jos otetaan lainan maksamista varten uutta lainaa. Tämä on semmoinen toinen kasvava ryhmä, ja on erittäin tärkeää, että tähän asiaan puututaan.

Itse nämä pikavippifirmathan mainostavat: 24/7 kolmessa minuutissa rahat tilille, kuka tahansa täysi-ikäinen voi luottoa hakea tekstiviestillä tai netissä milloin tahansa. Itse näkisin, että tähän pikavippifirmojen mainostamiseenkin kyllä tulisi puuttua. Joissain kaupungissa on yritetty tehdä, ja esimerkiksi tällaisten ulkomainosten suhteen on tehty periaatepäätöksiä, että pikavippifirmoille mainoksiin ei anneta sitä tilaa. Mielestäni nämäkin ovat hyviä keinoja tässä asiassa.

Mutta sitten, jos mietitään sitä, että näitä rahojahan haetaan tarpeeseen ja meillä on eniten enemmän perheitä, joissa rahat ovat todella vähissä, ja esimerkiksi näitten tulevien indeksileikkausten vuoksi varmasti tämä ongelma tulee vaan lisääntymään, niin meidän pitäisi pystyä luomaan esimerkiksi kunnissa myös semmoisia sosiaalisia luottojärjestelmiä, joista voidaan sitten näitä lainoja hakea niin, että ei tarvitse ottaa pikavippejä, jotka sitten kohtuuttomien korkojen ja muiden kulujen vuoksi aiheuttavat usein sen pysyvän velka-kierteen. Siksi olisi tärkeää, että niin kuin tätä koulutustakin, minkä tässä edustaja Wallinheimo totesi yhdeksi ratkaisuksi, niin myös näitä sosiaalisia luottojärjestelmiä kehitettäisiin, jotta sieltä voisi saada sitä tilapäistä apua. Meidän toimeentulotukijärjestelmästä, joka on tarkoitettu tilapäiseen apuun, on monille tullut jo hyvin tällainen niin kuin jatkuva

Punkt i protokollet PR 104/2016 rd

apu, ja se ei välttämättä sitten vastaa siihen tarpeeseen, mihin se on alun perin suunniteltu, ja sen takia rinnalle tarvittaisiin myös toisenlaisia järjestelmiä.

18.11 Mikko Savola kesk: Arvoisa puhemies! Tämän lakialoitteen ensimmäiset allekirjoittajat kustakin ryhmästä ovat tehneet hyvää työtä. Meidän keskustan eduskuntaryhmässä edustaja Arto Pirttilahti, joka nyt ei tähän istuntoon päässyt, on ollut äärettömän aktiivinen sen suhteen, ja tämä lakialoite, mihinkä nyt on kerätty 136 kansanedustajan nimet alle, ei ollenkaan suotta ole täällä käsittelyssä. Viime kaudella tätä pikavippiasiaa taidettiin käsitellä niin kansalaisaloitteen kuin erilaisten lakialoitteitten ja hallituksen esitysten muodossa ja niin edelleen, mutta porsaanreikiä jäi, ja niihinhan nyt tässä sitten joudutaan puuttumaan ja niitä paikkaamaan.

On äärettömän valitettavaa, jos tämänkin vuoden tilastoja katsotaan, että yli 370 000 suomalaista omaa maksuhäiriömerkinnän tälläkin hetkellä. Sehän tarkoittaa sitä, että välttämättä sen oman elämäntilanteen hallinta kaikilla ei ole kohdallaan. Sitten tarjotaan rahaa liian helposti pikavippien muodossa, ja kun näitä keinoja vielä löytyy, kuinka se pystyy tapahtumaan, niin oikeastaan mikäänhän ei siltä osin muuttunut. Meidän pitäisi pystyä tätä yhteiskunnan kasvatusta hieman kehittämään erilaiseksi, että ensinnäkin opettaisimme lapsiamme ja opettelisimme itsekkin kaikki säästämään enemmän, että siellä sukanvarressakin jonkun verran olisi, vaikka tiukkojakin aikoja olisi, että tämä ei menisi niin kädestä suuhun, puhumattakaan siitä, että syödään jo siitä seuraavan kuun tilistä tai tulevaisuuden tilistä ja sitten nämä ongelmat valitettavasti kertaantuvat.

Mielestäni tämä lakialoite pitää ottaa vakavasti, tässä on nyt niin suuri joukko kansanedustajia takana, ja tämä tietysti menee asianmukaisen valiokuntakäsittelyn läpi täällä eduskunnassa. Toivon, että tietysti maan hallitus siihen tarttuu myös omalta osaltaan siten, että yhteistuumin saamme tämän porsaanreiän tukittua.

18.13 Jari Myllykoski vas: Arvoisa herra puhemies! Ensinnä muutama huomio käytetyistä puheenvuoroista. Erittäin hyvä, että tässä Wallinheimo ja Strand ottivat erittäin merkittävät asiat huomioon. Juuri se, että meiltä puuttuu positiivinen luottorekisteri, on hämmästyttävää, ja toisaalta täytyy kyllä ihmetellä, että miksi velvoitteensa, rästinsä maksanutta roikotetaan edelleen listoilla. Se on jotain ihan käsittämätöntä: Sillä estetään uuden alun ottaminen siltä yrittäjältä ja viedään siltä nuorelta ihmiseltä mahdollisuus esimerkiksi vuokra-asunnon saamiseen. Me jäädytämme ihmisiä paikalleen, me tyrehdytämme yrittäjiä ja aktiivisuutta näillä, voisi sanoa, erittäin vanhakantaisilla arvomaailmoilla, joita Suomessa on. Erehtymiseen ei ole mahdollisuutta, vaan siitä rangaistaan vielä senkin jälkeen kun olet virheesi maksanut. Linnatuomion jälkeen ihminen on sovittanut rikoksensa, mutta maksuhäiriömerkintä seuraa sinua vielä niin kuin ehdollisena tuomiona — joka on kuitenkin rikosoikeudellisesti vain yksi tuomiomuoto, mutta tässä kohtaa me simputamme omia kansalaisiamme ja omalla lainsäädännöllä ja vähän toimettomuudella mahdollistamme sen erikseen.

Sosiaalisen luototuksen tarve on eittämättä selvä asia, ja on ollut hienoa nähdä tiettyjen kaupunkien lähteneen siihen mukaan. Kun aikoinaan kirjoitin tästä sosiaalisesta luototuksesta, niin sain muutamia myrskyisiä kommentteja, että kyllähän tätä jo on ja sehän vasta ihmisiä ahdistaa. No, kyseessä tietysti oli väärinkäsitys: kun meillä tulee tilanteita, että esimerkiksi ansiopäiväraha viivästyy ja henkilö tarvitsee silloin rahaa, niin hän saa sitä kyllä sieltä toimeentulotukiluukulta mutta joutuu heti, kun se päiväraha tulee, maksamaan kai-

Punkt i protokollet PR 104/2016 rd

ken samalla kertaa, ja kyllä me tiedämme, että tilanteita tulee, kun on toimeentulotuella elävä ihminen ja siihen autoon tarvitsee ostaa ne talvirenkaat, ja siinä mielessä tällainen sosiaalinen luototus, joka perustuu vain viitekorkoihin, olisi huomattavasti armollisempaa kuin se, että me tavallaan pakotamme ihmisen näitten pikavippien kautta paikkaamaan sen hetkellisen rahantarpeen. Sinällään tällainen pikavippi on noin käytännön kannalta mahdollisuus tuoda helpotusta siihen hetkelliseen rahantarpeeseen, mutta huomattavasti parempi järjestelmä olisi sosiaalinen luototus, josta tehtäisiin osa normaalia toimintaa ja sitä kautta voitaisiin mahdollistaa se, että meillä ei tule näitä maksuhäiriömerkintöjä.

On totta, että meidän pitää entistä enemmän puuttua myös tähän aggressiiviseen mainostamiseen. Edustaja Mikkonen ottikin hyvin kantaa siihen, että joissain kaupungeissa on jo tehty tällaisia ratkaisuja, ja minun mielestäni tämän pitäisi olla ihan selkeä suunta, että emme voi hyväksyä sitä, että tulemme tavallaan tarjoamaan siihen hetkeen... No, jos nyt viikonloppuna öiseen aikaan näitä ei saakaan, mutta se raja ei ole helpottanut eikä vienyt tätä asiaa yhtään sen parempaan suuntaan. Mutta sanottakoon, että edellinen eduskunta lakia säätäessään ja mietintöä valmistellut valiokunta toimivat niin ja hallituksen esityksessä sisällään oli jo kuitenkin kirjattu, että tällaisista nykyistä porsaanreikää ei pitänyt olla. Kyllä täällä hyvin on todettu, että hallituksen esityksen yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan, että lain soveltamisalan ulkopuolelle voidaan rajata yli 2 000 euron suuruinen luotto vain silloin, kun luotto on sen määräisenä myös tosiasiallisesti kuluttajan käytettävissä. Hallituksen esityksen mukaan sääntelyä ei siis saa kiertää esimerkiksi siten, että luottoraja asetetaan näennäisesti vähintään 2 000 euron suuruiseksi rajoittaen kuitenkin sopimusehdoin ilman asianmukaista perustetta kuluttajan oikeutta käyttää luottoa. Valmistelussa on pyritty huomioimaan, että tällaisista porsaanreikää ei olisi syntynyt, mutta se nyt vain on tässä hetkessä olemassa, ja sen takia me nyt toivottavasti saamme tähän nopeasti muutoksen.

Haluankin tästä keskustelusta kiittää ensimmäisten allekirjoittajien nimissä — eli kansanedustajat Toivakka, Pirttilahti, Aalto, Guzenina, Kivelä, Laukkanen, Löfström ja Myllykoski — tätä keskustelua ja tästä ponnekkaasta myötätuntoisuudesta ja nohituksesta siinä, että hallitus ottaa tämän asian todesta ja valiokunta vie viestiä eteenpäin.

Riksdagen avslutade debatten.

Riksdagen remitterade ärendet till ekonomiutskottet.